

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 1740

Sopotnia Wielka – 3b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	III Zarządzanie środowiskiem IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	VI.1-2 Turystyka, sport i rekreacja III.4 Leśnictwo VI. Społeczno-kulturowe	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.1. Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	III.2 Gospodarka wodna III.4 Gospodarka leśna	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	I. Gospodarka przestrzenna III. Zarządzanie środowiskiem	W	9

		IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe		
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.1.1 Intensyfikacja rolnictwa III.1.5 Chemizacja i mechanizacja rolnictwa III.4 Gospodarka leśna IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze VI. Społeczno-kulturowe	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1 Budownictwo	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.2. Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.3. Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	VI Społeczno-kulturowe	W	2

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.3. Obszary rolnicze	B.3.1. Zanikanie tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów	IV.2 Brak zabiegów ochronnych III.1.2 Zaniechanie rolnictwa	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.6. Miejsca kultu i pamięci narodowej	B.6.1. Zaburzenia struktury przestrzennej, wiodącej funkcji oraz degradacja genius loci i sacrum miejsc kultu religijnego	VI Społeczno-kulturowe	W	2
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	I.1.1 Niski poziom i przypadkowość zabudowy terenu	W	9
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	6
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.2. Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	VI. Społeczno-kulturowe	W	9
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.5 Planowanie przestrzenne	W	9
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.3. Zanieczyszczenie wód	II.4 Gospodarka komunalna III.2 Gospodarka wodna	W	5

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Ochrona przed uruchomieniem ruchów masowych oraz procesów erozyjnych podczas prowadzenia prac budowlanych i urządzeńowych, poprzez stosowanie adekwatnych do występujących uwarunkowań metod technicznych lub przyrodniczych.
2. Niedopuszczanie do stwarzającego zagrożenie erozyjne przekształcania zadrzewień lub łąk i pastwisk na inne formy użytkowania.
3. Uwzględnianie ochrony przed erozją przy wyznaczaniu i eksploatacji szlaków zrywkowych w lasach.
4. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobiwych form rzeźby terenu i budowy geologicznej, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie ich przedpola widokowego.
5. Ograniczenie odpływu wód metodami naturalnymi, a gdzie jest to uzasadnione również technicznymi, celem zwiększenia wodnej retencji krajobrazowej, z uwzględnieniem konieczności ochrony innych walorów przyrodniczo-krajobrazowych; ochrona źródeł.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

6. Właściwe kształtowanie gospodarki leśnej, uwzględniające: walory przyrodnicze i krajobrazowe lasów, a w szczególności ochronę siedlisk przyrodniczych chronionych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, prymat funkcji ochronnych nad gospodarczymi, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych, zwiększanie wieku lasów oraz zasobów martwego drewna, preferowanie odnowień naturalnych i rębni o niskiej intensywności.
7. Uwzględnienie potrzeby ochrony istniejących oraz regeneracji zdegradowanych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków grzybów, roślin i zwierząt; umożliwienie i udostępnienie amatorskiego zbioru grzybów jadalnych oraz jagód leśnych.
8. Przeciwdziałanie procesom osuszania terenów podmokłych; przywracanie warunków hydrologicznych odpowiednich do naturalnego procesu odtworzenia się młak, wysięków, zabagnień i torfowisk oraz charakterystycznej dla nich roślinności.
9. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu obszarów zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geoochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej
10. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu łąk górskich, muraw naskalnych, oraz nieleśnych obszarów podmokłych.
11. Ograniczanie intensywności mechanizacji gospodarki leśnej niszczącej naturalne właściwości gleb.
12. Ekstensywne użytkowanie istniejących łąk i pastwisk, przywracanie do ekstensywnego użytkowania dawnych łąk i pastwisk, które ulegają przekształceniom w kierunku zbiorowisk leśnych.
13. Zwiększanie udziału starodrzewi w ekosystemach leśnych w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

14. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
15. Realizacja nowej zabudowy na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy z zachowaniem możliwości rozbudowy istniejących siedlisk ludzkich.

16. Zastosowanie w zabudowie standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zielen przydomowa), a także lokalne formy urbanistyczne nawiązujące do tradycyjnych.
17. Ochrona istniejących i odtwarzanie zdegradowanych obszarów tradycyjnej gospodarki łąkowo-pastwiskowej na polanach górskich.
18. Ochrona w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego elementów stylu krajobrazu rodzimego, w szczególności w zakresie cech układów osadniczych oraz elementów i obszarów o charakterze zabytkowym.
19. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów architektonicznych, w tym związanych z tradycyjną beskidzką zabudową wiejską, kaplic, obiektów gospodarki leśnej i hutniczej; przeciwdziałanie w szczególności wprowadzaniu materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
20. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów i zespołów przestrzennych mających cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.
21. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych.
22. Ochrona walorów fizjonomicznych krajobrazu: punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
23. Nieumieszczanie reklam.
24. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego typowego dla obszarów leśnych Beskidów, z charakterystycznymi góorskimi polanami łąkowo-pastwiskowymi.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

25. Ochrona i tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków 15 metrów od osi cieku, stałych i okresowych zbiorników wodnych 10 metrów dla okresowych i 15 metrów dla stałych, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i umożliwienie naturalnej sukcesji roślinności rodzimej, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania.
26. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, ze szczególnym uwzględnieniem budowy systemów oczyszczania ścieków.